

Dag 5: Als de kast aan 't praten gaat

1 Voorbereiding

- Kopieer, als je het niet kunt projecteren, het bronnenblad op leerlingenaantal.
- Kopieer de vraagkaartjes van kopieerblad 1. Zorg voor één kaartje per leerling.
- Kopieer kopieerblad 2 op leerlingenaantal.
- Zet een stoel vooraan in de klas, op een voor elke leerling zichtbare plek.
- Voorzie voldoende kladpapier.
- Bedenk of je jouw klasgroep (o.b.v. leerlingenaantal) beter verdeelt in groepen van drie of vier leerlingen.

2 Lesgang

Instap: werkvorm de lege stoel

Vertel de leerlingen dat je iemand hebt uitgenodigd voor een interview. Vraag een leerling om voor journalist te spelen. Geef hem of haar een vraagkaartje.

Kruip nu in de rol van meneer of mevrouw De Duinen. Ga achter de lege stoel staan. Vraag om stilte. Doe het 'in je rol rollen' voor door luidop te zeggen welke stappen je doorloopt:

Ik sluit mijn ogen. Ik denk aan wie ik worden wil. Ik word ... de duinen aan zee. Ik zoek een foto van de duinen die ik wil worden in mijn hoofd en bekijk die heel goed. Ik rol me in mijn rol (een draai om je eigen as). Hop, nu ben ik meneer/mevrouw De Duinen. Zodra ik de rugleuning van de stoel vastneem kan ik ook praten, denken, lachen en huilen, net als mensen.

Neem met beide handen de rugleuning van de stoel vast. Ga nu verder met de uitleg maar leef je daarbij in in de rol van 'meneer of mevrouw Duinen'. Vervorm je stem een beetje om het helemaal geloofwaardig te maken. Richt je tot de interviewer van dienst en vraag die om het interview te starten aan de hand van het vraagkaartje. Vraag de journalist om zich naar de stoel te richten en zich in te beelden dat jij als meneer of mevrouw De Duinen daar daadwerkelijk op zit.

INTERVIEW

Wat is jouw naam?

Mijn naam is De Duinen

Wat is het gekste dat jij ooit hebt meegemaakt?

Er waren eens een jongen en een meisje die dachten dat ze stiekem kusjes konden komen geven in mijn haren, maar ik heb alles gezien en ik heb eens goed geniesd. Allemaal zand tussen hun tanden. Ik lachte me een ongeluk!

Waar word jij verdrietig van?

Elke morgen hoop ik dat de zee tegen me zal vechten. Elke nacht dagen wij elkaar uit, weet je, dan zeg ik de zee dat ik zal winnen en dan beweert zij het tegendeel. Ik bereid me dan, coole ridder die ik ben, de hele nacht voor op de oorlogsdag die komt. Ik toon mijn tanden en hoop ... Maar elke dag opnieuw komt de zee niet verder dan de topjes van mijn tenen. En dat maakt me verdrietig.

Wat wens jij? Waar droom je van?

Dat ik de zee overwin! Stoer en koelbloedig de oorlog win! Er mijn tanden in zet!

Wat maakt jou boos?

Dat die zee me elke nacht wijsmaakt dat ze het tegen me zal opnemen. En dat ik dan ...

Wie wil jij graag het liefste bij je?

Waarom vraag je dat nog? Weet je dat dan niet?

Bedank (nog steeds in je rol) de interviewer voor het interview en vraag of er nog andere nieuwsgierigen zijn met vragen voor jou.

Laat wie dat wil zijn of haar zelfbedachte vraag stellen en probeer (met het gedicht van Geert De Kockere in het achterhoofd) zo passend mogelijk te reageren.

Eens alle vragen gesteld zijn, doe je (luidop) voor hoe je uit je rol rolt:

Ik sluit mijn ogen. Ik denk aan wie ik worden wil. Ik word juf/meester (je voornaam). Ik beeld me in hoe ik er zelf uitzie en bekijk mezelf in mijn hoofd van kop tot teen. Ik rol mezelf terug in wie ik echt ben (een draai om je eigen as). Hop, nu ben ik weer juf/meester (je voornaam). Ik open mijn ogen en ben weer helemaal terug.

Gedicht

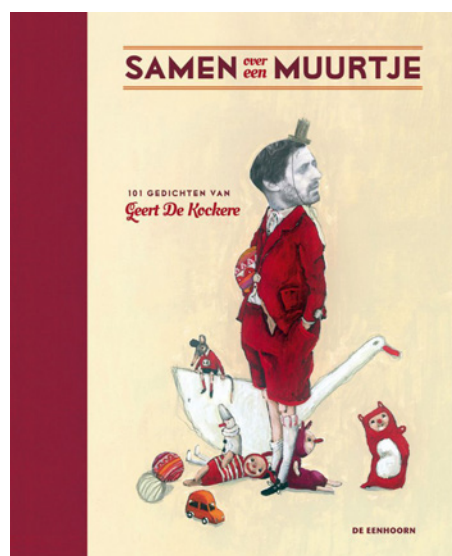
Vertel dat je een gedicht hebt meegebracht over het interview dat daarnet heeft plaatsgevonden. Lees het voor of laat het voorlezen.

Stel je de duinen voor
als ridders van zand.
Op hun koppen
een helm van wuivend gras,
aan hun voeten
een aanstormende zee.

Maar ver komt ze niet.
Niet voorbij de ridders,
niet voorbij de duinen.

Aan hun voeten
strandt elke keer de zee.

Geert De Kockere

*Uit: Samen over een muurtje
ISBN 97-8905838-943-5*

Vraag de leerlingen of ze delen uit het interview terughoren in het gedicht en laat hen daarover vertellen.

Lees nog twee gedichten voor en vertel dat ze eigenlijk op dezelfde manier tot stand zijn gekomen: één over een appel, één over netheid.

Laat de leerlingen meelesen op het bord of geef hun een kopie van het bronnenblad.

Netheid streek
met haar blanke vinger
over de vensterbank,
blies geërgerd wat stof weg
en mopperde
dat ik niet genoeg poetste.

Je hebt gelijk, zei ik,
en nam met veel plezier
de grote borstel
en keerde haar
zonder pardon
vlijtig de deur uit.

Geert De Kockere

Ik val op jou!
zei de appel tot de wei.

En verliefd als hij was,
lag hij even later
te blozen in het gras.

Geert De Kockere

Bespreek beide gedichten door te vragen wat de netheid respectievelijk de appel op de vragen van het vraagkaartje zouden hebben geantwoord.

Zeg dat ze op het einde van de les zelf ook een gedicht zullen maken van een voorwerp dat tot leven komt. Om dat te kunnen doen, spelen ze eerst zelf het spel van de lege stoel.

Werkvorm: de lege stoel

Zet de leerlingen in groepjes van drie of vier en zorg voor een lege stoel per groepje. Geef elke leerling een vraagkaartje. Laat iedere leerling een voorwerp in gedachten nemen dat hij of zij straks wil worden.

Meld dat op de achterkant van het vraagkaartje nog eens beschreven staat hoe je in je rol moet rollen.

Tijdens het interview stellen de overige groepsleden elk om beurten een vraag aan de geïnterviewde. Wie wil mag ook extra vragen verzinnen.

Meld dat ze goed moeten onthouden wat ze in hun rol allemaal zeggen, om dat straks te gebruiken voor het gedicht.

Uitleg opdracht

De leerlingen werken opnieuw individueel.

Geef hun de keuze: ofwel werken ze vrij (op kladpapier), ofwel hanteren ze het sjabloon van het kopieerblad.

Meld dat ze bij dit werk vaak zullen moeten schrappen, vervangen, opnieuw beginnen ... net zolang tot ze vinden dat het echt naar poëzie smaakt.

Als ze klaar zijn, kiezen ze hun beste creatie en schrijven ze die over op een tekenblad.

Werktijd

Treed als coach op tijdens de werktijd: beloon, daag uit en doe zelf vooral zo weinig mogelijk suggesties.

Leerlingen die snel klaar zijn kunnen muzisch-beeldend aan de slag: ze tekenen het voorwerp bij hun gedicht, voorzien van ogen, oren, neus en mond, natuurlijk!

Afronding

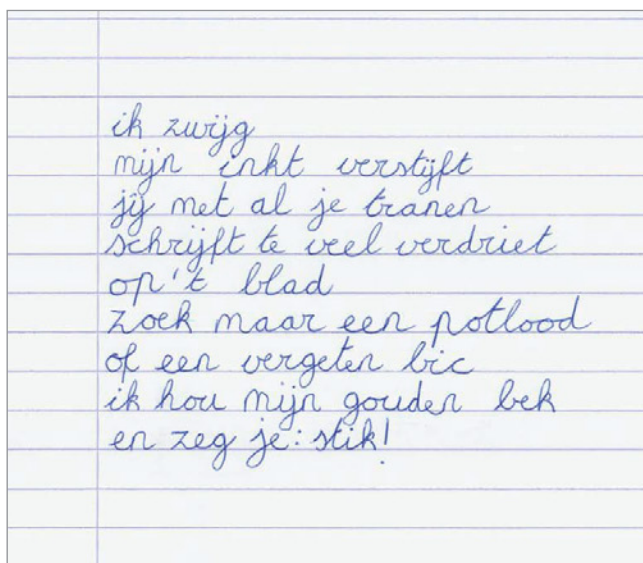
Leerlingen die dat willen kunnen hun gedicht(en) voordragen. Je kunt ook een poëziewand (of poëzieboom, -draad, -blok, -doos ...) maken waarop de jonge dichters hun werk tentoonstellen.

Domeinoverschrijdend werken?

Wil je nog verder gaan? Dan kunnen de gedichten 'onder handen' genomen worden met verf, stof, kleurpotloden ... Als je de foto's van die werken bundelt, heb je meteen een dichtbundel waar je als klas of school mee kunt uitpakken.

Misschien wil je er wel een digitaal audioboek van maken, zodat de ouders op de schoolwebsite kunnen meegenieten van het talent van hun spruit?

3 Voorbeeld van een creatie van leerlingen

Stan

Bronnenblad 1

Stel je de duinen voor
als ridders van zand.
Op hun koppen
een helm van wuivend gras,
aan hun voeten
een aanstormende zee.

Maar ver komt ze niet.
Niet voorbij de ridders,
niet voorbij de duinen.

Aan hun voeten
strandt elke keer de zee.

Geert De Kockere

*Uit: Samen over een muurtje
ISBN 97-8905838-943-5*

Netheid streek
met haar blanke vinger
over de vensterbank,
blies geërgerd wat stof weg
en mopperde
dat ik niet genoeg poetste.

Je hebt gelijk, zei ik,
en nam met veel plezier
de grote borstel
en keerde haar
zonder pardon
vlijtig de deur uit.

Geert De Kockere

Ik val op jou!
zei de appel tot de wei.

En verliefd als hij was,
lag hij even later
te blozen in het gras.

Geert De Kockere

Kopieerblad 1 Vraagkaartjes

 <p>5 NEEM STOEL VAST</p> <p>4 ROL</p> <p>3 FOTO: zo word ik</p> <p>2 FOTO: zo ben ik nu</p> <p>1 OGEN DICHT</p>	 <p>5 NEEM STOEL VAST</p> <p>4 ROL</p> <p>3 FOTO: zo word ik</p> <p>2 FOTO: zo ben ik nu</p> <p>1 OGEN DICHT</p>	 <p>5 NEEM STOEL VAST</p> <p>4 ROL</p> <p>3 FOTO: zo word ik</p> <p>2 FOTO: zo ben ik nu</p> <p>1 OGEN DICHT</p>
<p>- Wat is jouw naam?</p> <p>- Wat is het gekste dat jij ooit hebt meegemaakt?</p> <p>- Waar word jij verdrietig van?</p> <p>- Wat wens jij? Waar droom je van?</p> <p>- Wat maakt jou boos?</p> <p>- Wie wil jij graag het liefste bij je?</p>	<p>- Wat is jouw naam?</p> <p>- Wat is het gekste dat jij ooit hebt meegemaakt?</p> <p>- Waar word jij verdrietig van?</p> <p>- Wat wens jij? Waar droom je van?</p> <p>- Wat maakt jou boos?</p> <p>- Wie wil jij graag het liefste bij je?</p>	<p>- Wat is jouw naam?</p> <p>- Wat is het gekste dat jij ooit hebt meegemaakt?</p> <p>- Waar word jij verdrietig van?</p> <p>- Wat wens jij? Waar droom je van?</p> <p>- Wat maakt jou boos?</p> <p>- Wie wil jij graag het liefste bij je?</p>

Kopieerblad 2 Sjabloon

was een _____ om _____

_____ van kleur en

_____ ,

de _____

kon je _____

Maar als je 't deed,

als je _____ ,

dan _____

_____ !

nog voor je _____

En _____ kan het weten,

want even, heel even,
